

Generalitat de Catalunya
Departament de Sanitat
Departament d'Educació

Senyals d'alarma en el nadó, el lactant i en l'etapa infantil

(per a nens/es des del naixement fins als 6 anys d'edat)

Curs per educadores
d'escola Bressol
2010/11

© Josep Maria Cornadó

NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

**RETARDS
HÀNDICAPS
TRASTORNS**

Gravetat, temps, pronòstic ...

1.- RETARD

- Maduratiu
- Motriu
- Parla

Component temporal, evolutiu, funcional

2.- HÀNDICAP

- Físic
- Psíquic
- Sensorial

Component no temporal, no evolutiu i de gravetat

3.- TRASTORNS

Senyals d'alarma en el nadó, el lactant i en l'etapa infantil

(per a nens/es des del naixement fins als 6 anys d'edat)

- 1 - Trastorns de l'alimentació i/o deglució**
 - 2 - Trastorns del son**
 - 3 - Trastorns del comportament**
 - 4 - Pors i trastorns de relació**
 - 5 - Trastorns greus de la relació**
 - 6 - Anomalies en el joc**
- El trastorn generalitzat del desenvolupament (TGD)**

1- Trastorns de l'alimentació i/o deglució

S'exclouen els trastorns de la conducta alimentària provocats per actituds inadequades de la família.

- **Inapetència**

(ingerir molt poca quantitat d'aliment o durada de l'àpat més de 60 minuts).

- **Rebuig d'aliments sòlids**

(després dels 6-8 mesos).

- **Vòmits d'origen funcional:**

- Quan s'acompanyen de reaccions emocionals intenses (per exemple d'angoixa) o de comportaments, generalment d'oposició, que el nen practica per vomitar (per exemple introduir-se el dit o algun altre objecte a la boca).

- Després de menjar, en nens inapetents que es deixen alimentar passivament, caracteritzats per la sortida lenta del que han ingerit.

- **Mericisme i pica:**

- **Mericisme:** ruminació més vòmit (aliment retornat a la boca). Acostuma a aparèixer en el segon semestre de vida.

- **Pica:** ingestió de substàncies no alimentàries (per exemple, terra, papers, guix , etc.).

Trastorns digestius d'origen funcional:

- **Restrenyiment**

(regularment)

- **Diarrees**

(regularment)

2- Trastorns del son

- **Por a dormir**

A partir dels 30 mesos, o malsons durant 4 setmanes, gairebé totes les nits.

- **Insomni:**

- Expressat en forma de plors (durant 4 setmanes gairebé totes les nits).
- Acompanyat d'activitats motores elaborades (1) (balanceig, cops de cap).
- Gran insomni (1) (acompanyat de rebuig sistemàtic del contacte, desvinculació, apatia i falta de relacions socials).
- Silenciós.(1) (nadons que passen hores de nit o de dia desperts sense manifestar res amb els ulls oberts).

- **Hipersòmnia:**

(somnolència prolongada amb poca reactivitat i indiferència).

3- Trastorns del comportament

(Quan es presentin regularment, siguin d'intensitat forta o mitjana i desbordin les capacitats de tolerància i contenció del pares o de les educadores.)

- **Crisis de còlera.**
- **Oposicionisme-negativisme.**
- **Conductes agressives.**
- **Baixa tolerància a la frustració**
(infant difícil de calmar).

4- Pors i trastorns de relació

(Quan es presentin regularment i amb intensitat mitjana o forta a partir dels 2-3 anys d'edat .)

- **Pors amb evitació sistemàtica de situacions:**
nit, fosc, alguns animals, persones desconegudes, situacions noves...
- **Timidesa intensa amb rebuig del contacte.**
- **Problemes importants amb els iguals**
(agressivitat excessiva i/o aïllament).

*Aquests símptomes poden ser prodròmics de trastorns psicopatològics greus (**Trastorns generalitzats del desenvolupament**).*

5- Trastorns greus de la relació

- **Absència de contacte visual:**

No mira, evita sistemàticament la mirada de persones, només mira objectes, no fa seguiment visual, mirada perduda.

- **Absència de somriure o somriure infreqüent:**

Infant absort en si mateix, amb un estat d'ànim que es caracteritza per irritabilitat i depressió, més que per retraïment.

- **Conductes agressives atípiques:**

Automutilació, cops al cap, agressió perillosa a si mateix o als altres.

- **Parla que segueix un patró peculiar:**

Ecolàlia, inversió de pronoms, hiperinterrogació, verborrea.

- **Falta de resposta a estímuls socials:**

Afectes inapropiats al context de les situacions, inclinació exagerada a les persones o, a la inversa, absència

de contactes interpersonals, insociabilitat.

6- Anomalies en el joc

- **Inhibició en el joc:**

Infant que no juga.

- **No inicia el joc simbòlic:**

(a partir dels 3 anys)

No utilitza les joguines per representar escenes, s'acontenta amb ordenar-les i manipular-les sense establir relació amb el seu significat.

El trastorn generalitzat del desenvolupament o TGD

Síndrome autista
Síndrome de Rett
Trastorn desintegratiu de la infància
Síndrome d'Asperger
Trastorn generalitzat del desenvolupament no especificat

Els TGD es defineixen com un "grup de trastorns caracteritzats per alteracions qualitatives de **les interaccions socials** recíproques i modalitats de **comunicació**, així com per un repertori **d'interessos i d'activitats restringit, estereotipat i repetitiu**.

Els (TGD) tenen en comú una associació de símptomes coneguda amb el nom de triada de Wing:

Són:

- 1.- **Trastorns de la comunicació verbal i no verbal**
- 2.- **Trastorns de les relacions socials**
- 3.- **Centres d'interès restringits i/o conductes repetitives**

